

The Economist: Előregszik a Föld népessége

(The old world. The Economist May 25th 2024)

2064 lesz az első olyan év – évszázadok óta – amikor kevesebb gyermek fog születni, mint ahány ember meghal. 2100-ra a világ termékenységi rátája 1,7-re süllyed. Ezért néhány jelentéktelen ország kivételével a lakosság száma mindenhol csökkenni fog. Ez – az Economist szerint – a gazdasági növekedés visszaesésével és fokozódó konfliktusokkal fog járni.¹ A nyugdíjak és az idősek egészségügyi kiadásai egyre nagyobb terhet jelentenek majd a költségvetésre és ez fokozza az eladósodást. A központi kamatláb szintje ebből a szempontból kulcsfontosságú lesz.

A legjelentősebb politikai nyomásgyakorló réteg a nyugdíjasok lesznek. A kormányok nehezen tudnak majd ellenállni követeléseiknek. Dél-Korea és Kína helyzete különösen kritikus lesz. 2036-ra Dél-Koreában kétszer annyi lesz a 65 éven fölüliek, mint a 18 év alattiak száma. Kínában ez a helyzet 2040-ben fog bekövetkezni. A gazdag országok 2015-ben GDP-jük 16 százalékát költötték az idősekre. 2050-ben ez az arány 21 százalékra fog emelkedni. Kínának 2050-re 100 millió nyugdíjasa lesz, de 2035-re a központi nyugdíjalapja kimerül.

A demográfiai helyzet módosulása megváltoztatja a makrogazdasági feltételeket is. Amikor az infláció alacsony, és a gazdasági növekedés növeli az adóbevételeket, könnyebb a költségvetési eladósodás. A kamatlábnak semlegesnek kellene lennie, azaz egyformán ösztönöznie a megtakarításokat és a beruházásokat. A nyugdíj-megtakarítások végett magasabb kamatokra lenne szükség, de az nem kedvez a beruházásoknak.

Az Economist konklúziója (az IMF tanulmányára hivatkozva): A gazdag világ országaiban a század végéig öt évvel növelni kell a nyugdíjkorhatárt – még akkor is, ha a várható átlagos életkor ennél lassabban növekszik.

Megjegyzésem: Ez nevetséges. Hogy az elkövetkező 76 évben ne növekedne öt évvel a várható átlagos életkor a gazdag világban? Kurzweil pl. azt jósolja, hogy 2030-ra képesek leszünk „minden évben több mint egy évvel meghosszabbítani a várható élettartamunkat”.

Göd, 2024. júl. 16.

(KK)

---

¹ Meg kell jegyeznünk, hogy a hosszútávú, tartós gazdasági növekedés ökológiai szempontból tarthatatlan. A növekedést a fejlődés kell felváltsa, mely minőségi változást jelent. A legszegényebb országok esetében természetesen szükség van a mennyiségi növekedésre, de az alapvető szükségletek kielégítése után az életszínvonalat minőségi javulással kell emelni.